VALTIOVARAINMINISTERIÖ
FINANSMINISTERIET

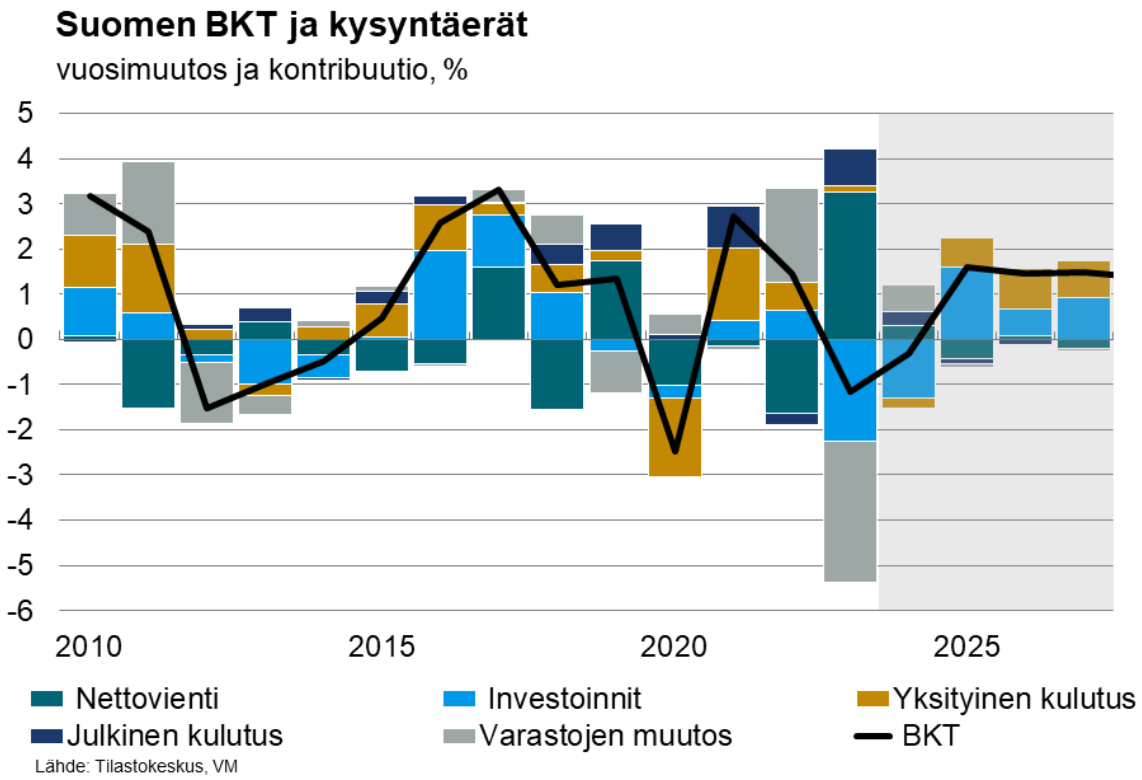
Kansantalouden ja julkisen talouden tilanne vaalikauden puolivälissä

JENNI PÄÄKKÖNEN, FINANSSINEUVOS
TARKASTUSVALIOKUNTA
19.2.2025

Suomen talous toipuu taantumasta

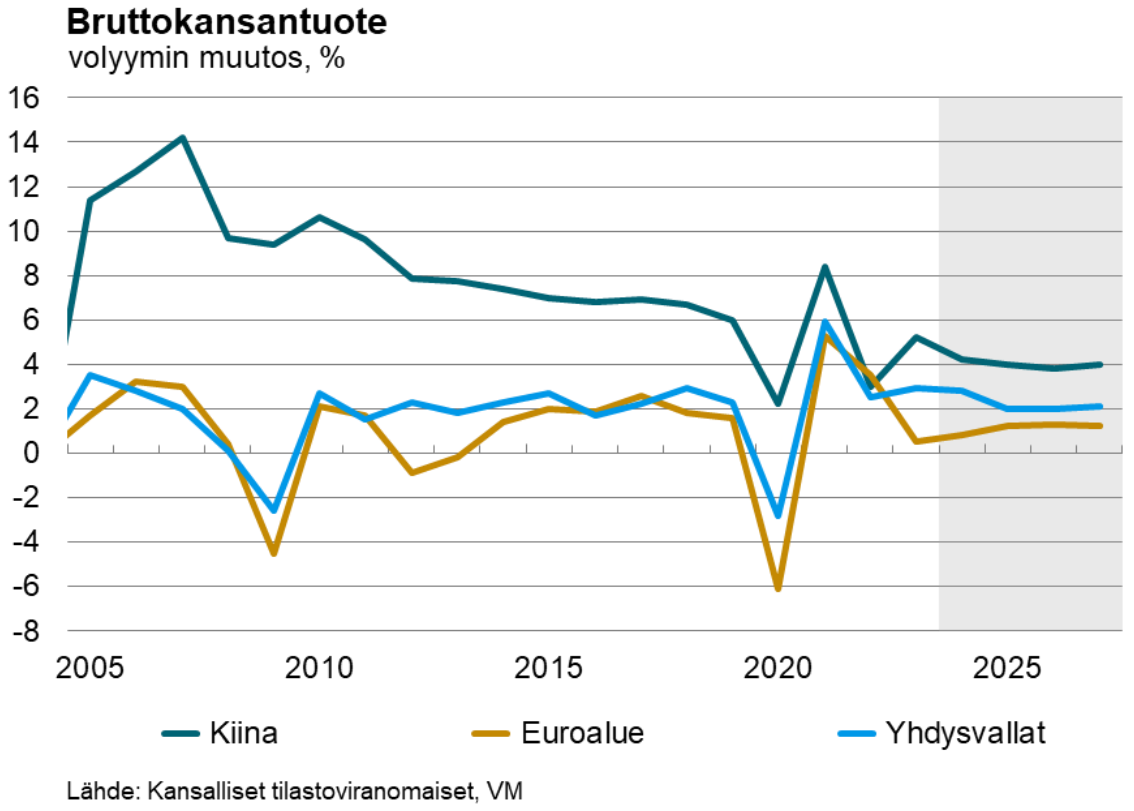
- Talous kääntyi kasvuun viime vuoden aikana, ja kasvu nopeutuu tänä vuonna.
- Hintojen nousu on hidastunut ja korot ovat laskussa, mikä vauhdittaa kulutusta tästä vuodesta lähtien.
- Rakentamisen toipuminen, energiasiirtymä ja puolustushankinnat lisäävät investointeja.
- Julkisen talouden sopeuttamistoimet heikentävät kysyntää.

	2024	2025	2026	2027
BKT, %-muutos	-0,3	1,6	1,5	1,5

Maailmantalouden positiivisia näkymiä varjostavat riskit

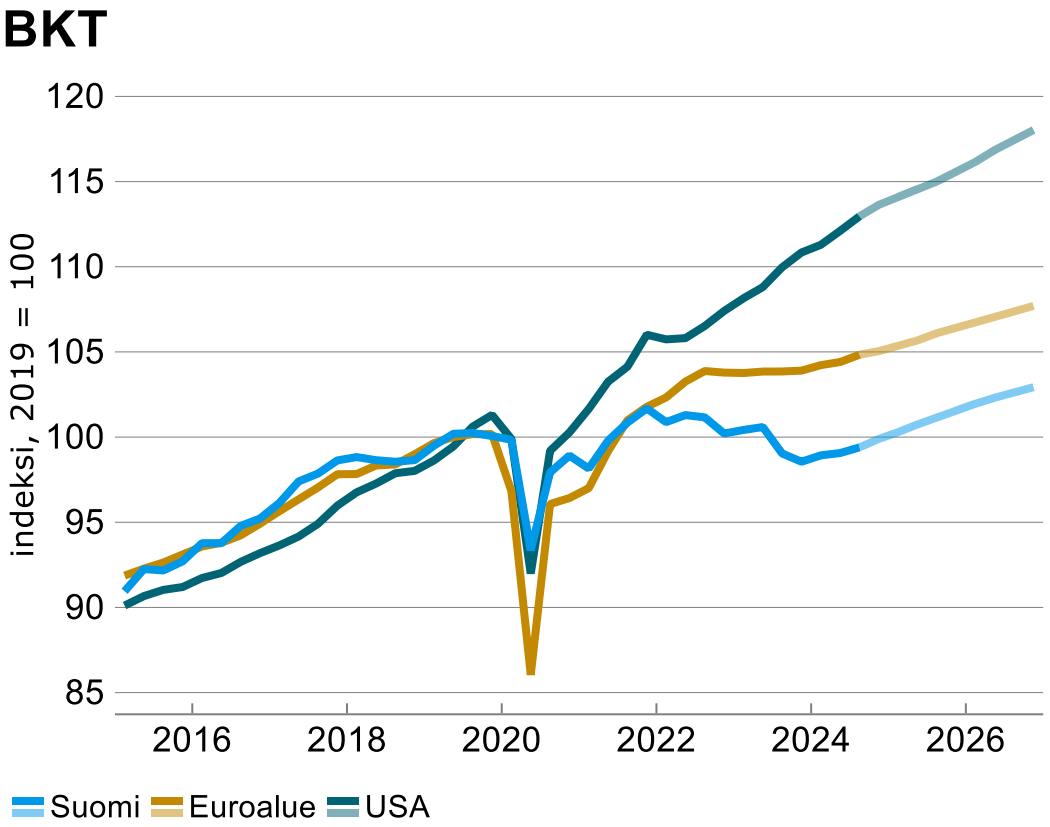
- Euroalueen talous on elpymässä, mutta Saksan teollisuuden ongelmat heikentävät kasvunäkymiä.
- Yhdysvalloissa kasvu jatkuu vahvana, mutta tuleva kauppapolitikka on riski koko maailmantaloudelle.
- Suomen viennin kasvu vauhdittuu, ja varsinkin palveluiden vienti kasvaa.
- Myös tuonnin kasvu vauhdittuu, ja vaihtotase palaa alijäämäiseksi.

Lähde: Kansalliset tilastoviranomaiset, VM

Taantuman pohja on ohitettu, mutta tuottavuuden hidas kasvu ongelma Suomessa ja euroalueella

- Inflaation, korkojen nousun ja Venäjän hyökkäyssodan aiheuttamasta taantumasta on käännytty kasvuun, mutta kasvu on hidasta.
- Kasvu kiihtyy väliaikaisesti, erityisesti investointien ansiosta, mutta Suomi ja euroalue jäävät koko ajan Yhdysvalloista jälkeen tuottavuudessa, mikä pitää talouden kasvun hitaana.

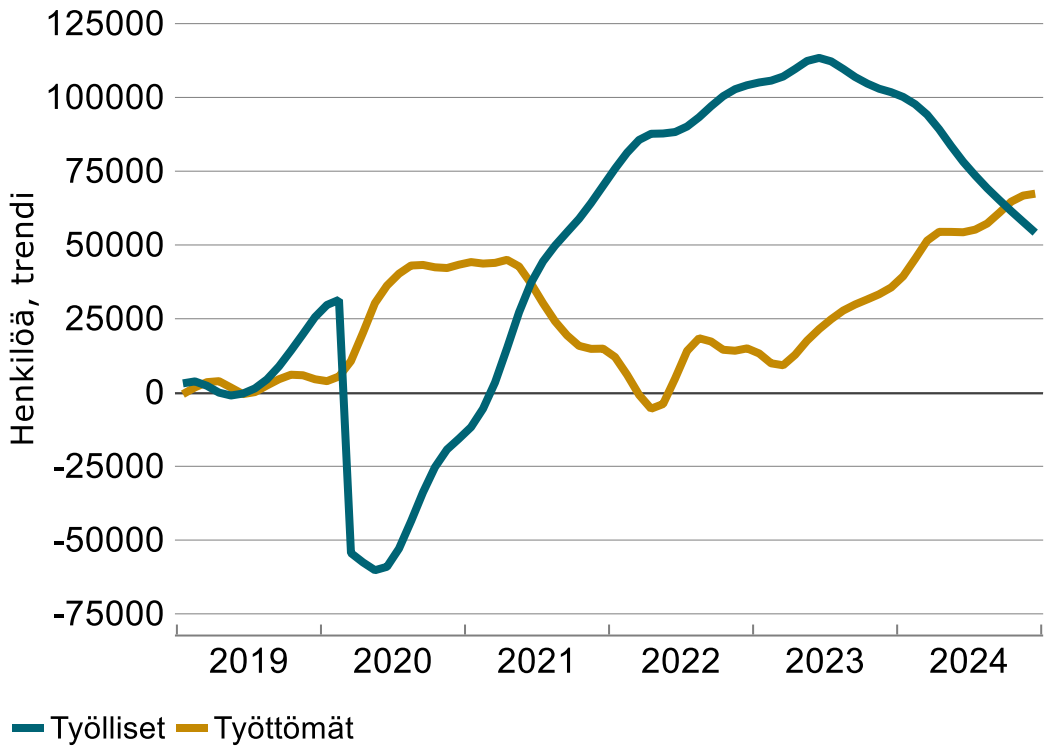

Lähde: StatFin, Eurostat, BEA, Macrobond, VM

Työllisyys laskee, työvoiman tarjonta kasvaa

- Työllisyys on edelleen laskussa heikon kysynnän takia, mutta sen odotetaan kääntyvän kasvuun v. 2025 aikana.
- Työvoiman määrä (työlliset + työttömät) on pysynyt korkealla työllisyyden laskusta huolimatta. Sitä lisäävät hallituksen työllisyystoimet ja maahanmuutto.

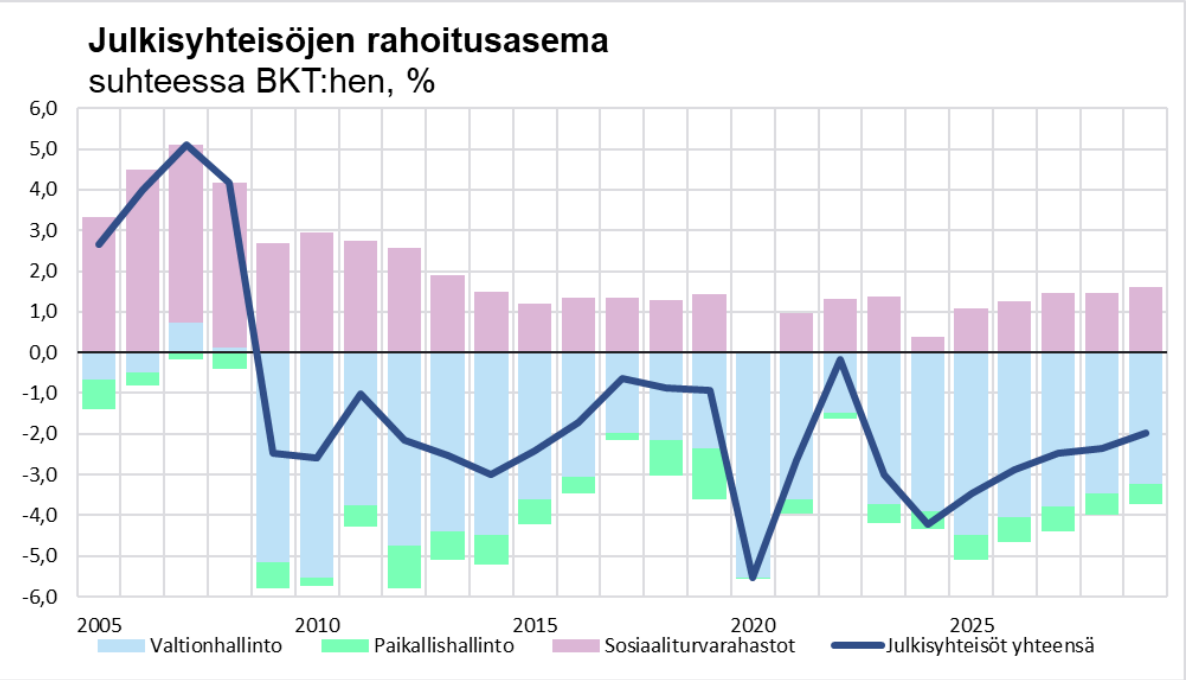
Muutos 1/2019 lähtien

Lähde: StatFin, Macrobond, VM

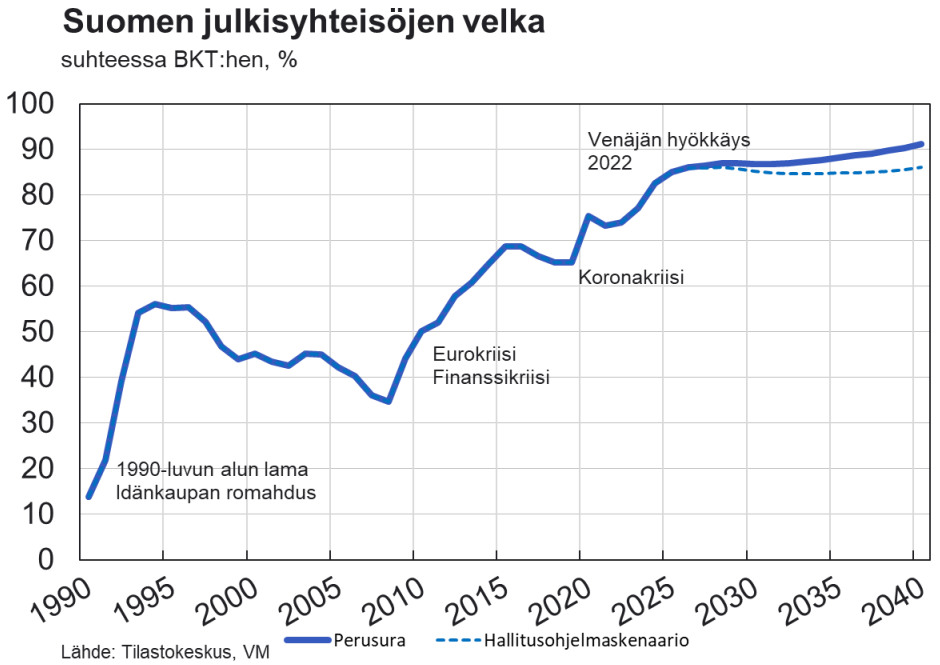
Julkisen talouden alijäämä kohenee hitaasti

- Julkisen talouden alijäämä kohenee viime vuoden 4,2 prosentista 3,5 prosenttiin v. 2025.
- Valtion- ja paikallishallinnon alijäämä on syvä. Sopeutustoimet parantavat tilannetta, mutta mm. isot puolustushankinnat kasvattavat menoja.
- Vaalikauden lopulla julkinen talous on ennusteen mukaan edelleen 2,5 prosenttia alijäämäinen. V. 2029 alijäämä on 2,0 prosenttia suhteessa BKT:hen.

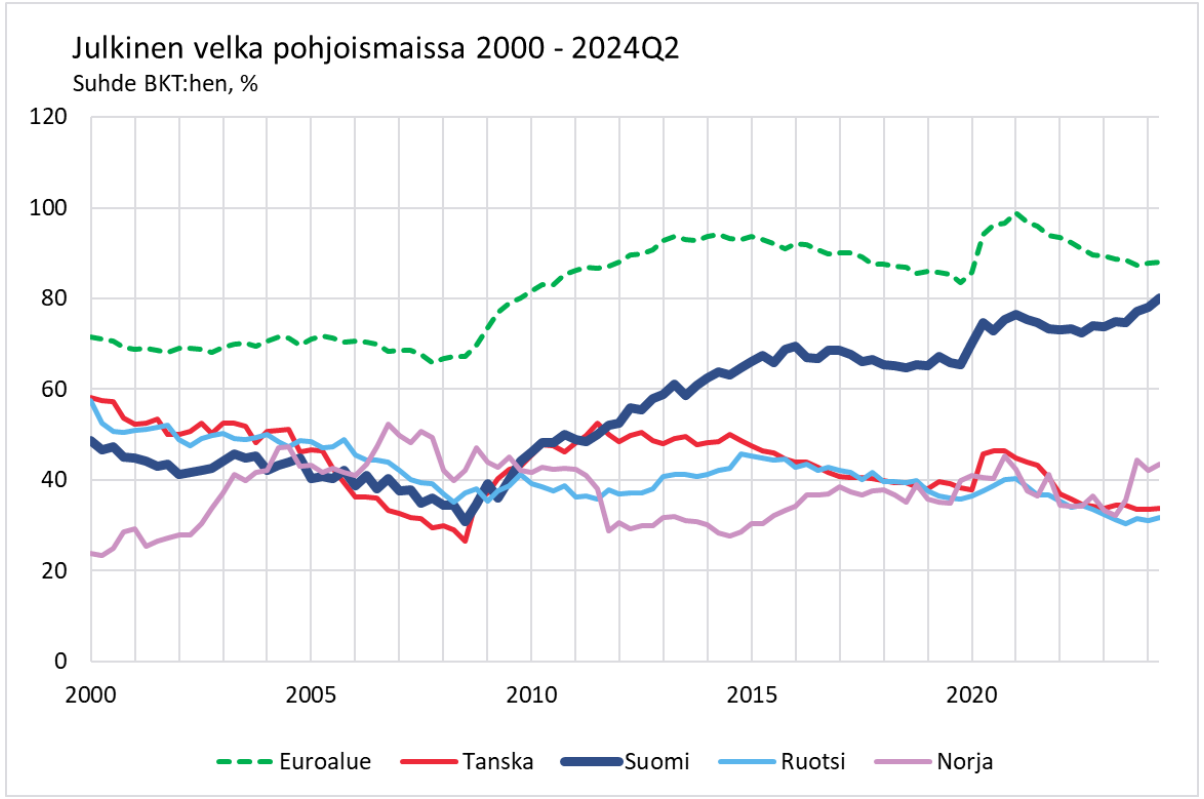
Julkinen velka tasaantumassa korkealle tasolle

- Velkasuhteen kasvu pysähtyy ennusteessa hetkellisesti vuosikymmenen vaihteessa ennen kääntymistä loivaan nousuun.
- Jos hallituksen 9 mrd. euron kokonaisuus toteutuu, velkasuhde vakiintuu vuoteen 2027 mennessä ja tasaantuu 2030-luvulla n. 85 prosenttiin.
  - Tässä *hallitusohjelmaskenaariossa* oletetaan työllisyystoimien vaikutusten ja hyvinvointialueiden omien toimien toteutuvan kokonaisuudessaan.
- Velkasuhde jää korkealle tasolle, mikä vähentää liikkumatilaa tulevissa kriiseissä ja taantumissa.
- Julkinen velka kasvaa nopeasti kriiseissä, mutta sen alentaminen on hidasta.
- Viimeisten runsaan 15 vuoden aikana velkasuhdetta ovat kasvattaneet kriisit, hidas talouskasvu sekä väestön ikääntyminen.

Julkinen velka kasvanut muita Pohjoismaita suuremmaksi

- Julkinen velka on kasvanut eri tasolle kuin muissa Pohjoismaissa.
- Velkasuhde on noussut EU-keskiarvoon, vaikka onkin vielä euroalueen keskiarvon alla.
- Velan alentaminen pohjoismaiselle tasolle veisi vuosikymmeniä ja edellyttäisi nopeampaa talouskasvua sekä julkisen talouden vahvistamista yli vaalikausien.
- Puskureiden luominen ja ylläpitäminen tärkeätä yllättävien kriisien varalle.

Joulukuun Taloudellisen katsauksen keskeisiä tunnuslukuja

Keskeisiä lukuja keskipitkällä aikavälillä

%	2023	2024*	2025*	2026*	2027*	2028*	2029*
BKT markkinahintaan, volyymin muutos	-1,2	-0,3	1,6	1,5	1,5	1,4	1,4
Yksityinen kulutus, muutos	0,3	-0,4	1,2	1,8	1,6	1,5	1,5
Inflaatio	6,2	1,6	1,1	1,4	1,8	2,0	2,0
Työttömyysaste	7,2	8,3	8,4	7,9	7,4	7,2	7,0
Työllisyysaste	73,6	72,3	71,9	72,4	72,9	73,4	73,9
% BKT:sta							
Julkisyhteisöjen nettoluotonanto[1]	**-3,0**	**-4,2**	**-3,5**	**-2,9**	**-2,5**	**-2,4**	**-2,0**
Valtio	-3,3	-3,5	-3,9	-3,5	-3,2	-2,9	-2,7
Kuntahallinto	-0,5	-0,4	-0,6	-0,6	-0,6	-0,5	-0,5
Hyvinvointialueet	-0,6	-0,7	-0,1	-0,1	-0,1	-0,4	-0,4
Sosiaaliturvarahastot	1,4	0,4	1,1	1,2	1,4	1,5	1,6
Julkisyhteisöjen rakenteellinen jäämä	-1,8	-2,5	-2,2	-2,0	-2,0	-2,1	-2,0
Julkisyhteisöjen EDP-velka	**77,1**	**82,5**	**85,0**	**86,1**	**86,3**	**86,9**	**87,0**
Valtionvelka[2]	57,1	61,2	63,2	64,1	64,4	64,8	64,6

[1] Valtionhallinnon alijäämäluvut sisältävät puolustusvoimien hävittäjähankinnat vuodesta 2025 alkaen.

[2] Valtiokonttorin liikkeelle laskema velka.

Lähteet: Tilastokeskus, Valtiovarainministeriö